

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGEA
contabilității și raportării financiare

nr. 287 din 15.12.2017

(în vigoare 01.01.2019)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr.1-6 art. 22 din 05.01.2018

* * *

C U P R I N S

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

- Articolul 1. Obiectul de reglementare
- Articolul 2. Domeniul de aplicare
- Articolul 3. Noțiuni de bază
- Articolul 4. Categoriile entităților și grupurilor
- Articolul 5. Modul de ținere a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate
- Articolul 6. Principii generale
- Articolul 7. Limba și moneda în care se ține contabilitatea

Capitolul II
REGLEMENTAREA ÎN DOMENIUL CONTABILITĂȚII
ȘI RAPORTĂRII FINANCIARE

- Articolul 8. Organele de reglementare în domeniul contabilității și raportării financiare și competența acestora
- Articolul 9. Consiliul de contabilitate și raportare financiară

Capitolul III
ORGANIZAREA CONTABILITĂȚII

- Articolul 10. Ciclul contabil
- Articolul 11. Documentele primare
- Articolul 12. Documente primare cu regim special
- Articolul 13. Recunoașterea și evaluarea elementelor contabile
- Articolul 14. Conturile contabile
- Articolul 15. Registrele contabile
- Articolul 16. Inventarierea
- Articolul 17. Păstrarea documentelor contabile

Articolul 18. Obligațiile și drepturile entității privind ținerea contabilității și raportarea financiară

Articolul 19. Accesul la documentele contabile

Capitolul IV SITUAȚIILE FINANCIARE INDIVIDUALE

Articolul 20. Dispoziții generale

Articolul 21. Conținutul situațiilor financiare individuale

Articolul 22. Nota explicativă la situațiile financiare individuale

Articolul 23. Raportul conducerii

Articolul 24. Perioada de gestiune

Articolul 25. Cerințe specifice privind raportarea financiară în cazul reorganizării entității

Articolul 26. Cerințe specifice privind raportarea financiară în cazul lichidării entității

Capitolul V SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

Articolul 27. Obligația întocmirii situațiilor financiare consolidate și a raportului consolidat al conducerii

Articolul 28. Conținutul situațiilor financiare consolidate

Articolul 29. Nota explicativă la situațiile financiare consolidate

Articolul 30. Raportul consolidat al conducerii

Capitolul VI SEMNAREA, AUDITUL, PREZENTAREA ȘI PUBLICAREA SITUAȚIILOR FINANCIARE INDIVIDUALE ȘI CELOR CONSOLIDATE

Articolul 31. Semnarea situațiilor financiare

Articolul 32. Auditul situațiilor financiare

Articolul 33. Prezentarea și publicarea situațiilor financiare

Articolul 34. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 35.

Articolul 36.

Articolul 37.

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege stabilește cadrul normativ de bază, principiile și cerințele generale și mecanismul de reglementare în domeniul contabilității și raportării financiare în Republica Moldova.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

Prezenta lege se aplică următoarelor categorii de persoane (în continuare – *entități*) înregistrate în Republica Moldova:

a) persoanelor juridice care desfășoară activitate de întreprinzător, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare;

b) autorităților/instituțiilor, cu excepția autorităților/instituțiilor bugetare;

c) reprezentanțelor permanente și filialelor entităților nerezidente;

d) organizațiilor necomerciale și reprezentanțelor entităților nerezidente;

e) persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția titularilor patentei de întreprinzător;

f) persoanelor fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției (notari, avocați, executori judecătorești, mediatori, administratori autorizați) și birourilor înființate de acestea, precum și cabinetelor individuale ale medicilor de familie.

[Art.2 completat prin Legea nr.302 din 30.11.2018, în vigoare 01.01.2019]

Articolul 3. Noțiuni de bază

(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni de bază semnifică:

contabilitate – sistem complex de colectare, identificare, grupare, prelucrare, înregistrare, generalizare și de prezentare a informațiilor privind elementele contabile;

contabilitate de casă – metodă a contabilității conform căreia elementele contabile sînt recunoscute pe măsura încasării/plății numerarului sau compensării în altă formă;

contabilitate de gestiune – sistem de colectare, înregistrare, prelucrare și transmitere a informației pentru planificarea, controlul și analiza activității entității, în scopul întocmirii rapoartelor interne pentru luarea deciziilor manageriale;

contabilitate financiară – sistem de colectare, înregistrare, prelucrare și generalizare a informației privind existența și mișcarea activelor, capitalului propriu, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor pentru întocmirea situațiilor financiare;

contabilitate în partidă dublă – reflectarea faptelor economice prin dublă înregistrare, cu aplicarea conturilor contabile și întocmirea situațiilor financiare;

contabilitate în partidă simplă – reflectarea unilaterală a faptelor economice, conform metodei “intrare-ieșire”, fără aplicarea conturilor contabile și fără întocmirea situațiilor financiare;

Depozitarul public al situațiilor financiare – sistem unic integrat de colectare, stocare, generalizare, analiză și publicare a situațiilor financiare, a raportului conducerii și a raportului auditorului ale entităților;

document primar – confirmare documentară care justifică producerea faptelor economice sau care acordă dreptul de a le efectua (produce); certifică producerea unui eveniment;

dublă înregistrare – procedeu de înregistrare a unui fapt economic în cel puțin debitul unui cont și în creditul altui cont cu una și aceeași sumă;

elemente contabile – activele, capitalul propriu, datoriile, veniturile, costurile, cheltuielile și faptele economice ale entității;

entitate asociată – entitate în care o altă entitate deține un interes de participare și are o influență semnificativă asupra politicilor financiare și operaționale, dar care nu este nici entitate-fiică, nici participant într-un angajament comun;

entitate de interes public – entitate ale cărei valori mobiliare sînt admise la tranzacționare pe o piață reglementată; bancă; asigurător (reasigurător)/societate de asigurări; organism de plasament colectiv în valori mobiliare cu personalitate juridică; entitate mare care este întreprindere de stat sau este societate pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social;

entitate din domeniul exploatarii forestiere – entitate care desfășoară activități de exploatare forestieră;

entitate din industria extractivă – entitate care desfășoară activități de explorare, prospectare, descoperire, exploatare și/sau extragere a cărbunelui, petrolului brut, gazelor naturale, minereurilor metalifere, pietrei, nisipului, argilei, turbei și/sau a sării;

entitate-fiică – entitate controlată total sau parțial de entitatea-mamă;

entitate-mamă – entitate care controlează una sau mai multe entități-fiice;

entități afiliate – entitățile din cadrul unui grup;

evaluare – procedeu de determinare a mărimii valorice a elementelor contabile;

fapt economic – tranzacție, operațiune, eveniment care a modificat sau poate modifica activele, capitalul propriu, datoriile, veniturile, costurile și/sau cheltuielile entității;

grup – entitatea-mamă și toate entitățile-fiice, luate în ansamblu;

interes de participare – drepturile unei entități în cadrul altei entități ce depășesc 20% din capitalul social al ultimei, drepturi care, prin crearea unei legături strategice de lungă durată cu aceasta, sînt destinate să contribuie la activitatea entității care le deține;

inventariere – procedeu de control și autentificare documentară a existenței activelor, capitalului propriu și datoriilor care aparțin și/sau se află în gestiunea temporară a entității;

Plan general de conturi contabile – act normativ care stabilește nomenclatorul conturilor contabile, caracteristica și modul de aplicare ale acestora;

recunoaștere – înregistrarea în contabilitate și prezentarea în situațiile financiare a unui element contabil care corespunde definiției și care îndeplinește criteriile de recunoaștere stabilite în standardele de contabilitate;

registre contabile – registre destinate grupării, sistematizării, înregistrării și generalizării informației privind existența și mișcarea elementelor contabile reflectate în documentele primare;

situații financiare – set de rapoarte care caracterizează poziția financiară, performanța financiară și alte informații aferente activității entității pentru o perioadă de gestiune;

standarde de contabilitate – Standarde Internaționale de Raportare Financiară și Standarde Naționale de Contabilitate;

Standarde Internaționale de Raportare Financiară – standarde și interpretări emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate, acceptate pentru aplicare în Republica Moldova (în continuare – *IFRS*);

Standarde Naționale de Contabilitate – acte normative elaborate în baza Directivei 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului IFRS, aprobate de Ministerul Finanțelor (în continuare – *SNC*);

venituri din vânzări – veniturile din vânzarea produselor, mărfurilor, din prestarea serviciilor, executarea lucrărilor, din contracte de construcție, contracte de leasing, primele de asigurare, dividendele, participațiile, dobînzile, precum și alte venituri aferente activităților principale ale entității.

(2) Noțiunile utilizate în prezenta lege care nu sînt prevăzute la alin.(1) al prezentului articol sînt definite în standardele de contabilitate, precum și în alte acte normative aprobate în conformitate cu art.8 alin.(1) lit.b).

Articolul 4. Categoriile entităților și grupurilor

(1) Entitatea micro este entitatea care, la data raportării, nu depășește limitele a două dintre următoarele criterii:

- a) totalul activelor – 5600000 de lei;
- b) veniturile din vânzări – 11200000 de lei;
- c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 10.

(2) Entitatea mică este entitatea care, nefiind entitate micro, la data raportării, nu depășește limitele a două dintre următoarele criterii:

- a) totalul activelor – 63600000 de lei;
- b) veniturile din vânzări – 127200000 de lei;
- c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 50.

(3) Entitatea mijlocie este entitatea care, nefiind entitate micro sau entitate mică, la data raportării, nu depășește limitele a două dintre următoarele criterii:

- a) totalul activelor – 318000000 de lei;
- b) veniturile din vânzări – 636000000 de lei;
- c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 250.

(4) Entitatea mare este entitatea care, la data raportării, depășește limitele a două dintre următoarele criterii:

- a) totalul activelor – 318000000 de lei;
- b) veniturile din vânzări – 636000000 de lei;
- c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 250.

(5) Grupul mic este grupul constituit din entitatea-mamă și entitățile-fiice care urmează să fie incluse în consolidare și care, la data raportării entității-mamă, luate în ansamblu, nu depășesc limitele a două dintre următoarele criterii:

- a) totalul activelor – 80300000 de lei;
- b) veniturile din vânzări – 160600000 de lei;
- c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 50.

(6) Grupul mijlociu este grupul care, nefiind grup mic, este constituit din entitatea-mamă și entitățile-fiice ce urmează să fie incluse în consolidare, care, la data raportării entității-mamă, luate în ansamblu, nu depășesc limitele a două dintre următoarele criterii:

- a) totalul activelor – 401500000 de lei;
- b) veniturile din vânzări – 803100000 de lei;
- c) numărul mediu al salariaților în cursul perioadei de gestiune – 250.

(7) Grupul mare este grupul constituit din entitatea-mamă și entitățile-fiice ce urmează să fie incluse în consolidare, care, la data raportării entității-mamă, luate în ansamblu, depășesc limitele a două dintre următoarele criterii:

- a) totalul activelor – 401500000 de lei;
- b) veniturile din vânzări – 803100000 de lei;
- c) numărul mediu al salariaților în cursul perioadei de gestiune – 250.

(8) Entitatea sau grupul trece dintr-o categorie în alta dacă, la data raportării, pentru ultimele două perioade de gestiune, depășește sau încetează să mai depășească limitele a două dintre criteriile categoriei la care se atribuie.

(9) Criteriile de atribuire a categoriei prevăzute la alin.(1)–(7) din prezentul articol se aplică în scopul contabilității și raportării financiare și nu se aplică entităților enumerate la art.2 lit.d)–f), precum și entităților de interes public.

Articolul 5. Modul de ținere a contabilității și de aplicare a standardelor de contabilitate

(1) Entitățile micro și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, după înregistrarea acestora ca plătitori ai taxei pe valoare adăugată, țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare prescurtate conform SNC, cu excepția societăților de investiții, societăților financiare holding, societăților financiare holding mixte, societăților financiare nonbancare și societăților holding cu activitate mixtă, care întocmesc situații financiare în conformitate cu alin.(2) și (3).

(2) Entitățile mici țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare simplificate conform SNC.

(3) Entitățile mijlocii și entitățile mari țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare complete conform SNC.

(4) Entitățile de interes public țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare conform IFRS.

(5) Organizațiile necomerciale și reprezentanțele entităților nerezidente țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare conform indicațiilor metodice aprobate de către Ministerul Finanțelor.

(6) Persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, pînă la înregistrarea acestora în calitate de plătitori ai taxei pe valoare adăugată, persoanele fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și birourile înființate de acestea, precum și cabinetele individuale ale medicilor de familie țin contabilitatea în partidă simplă în baza contabilității de casă, fără întocmirea situațiilor financiare, conform indicațiilor metodice aprobate de către Ministerul Finanțelor.

(7) Entitatea care are obligația să țină contabilitatea în partidă simplă poate ține contabilitatea în partidă dublă, începînd cu următoarea perioadă de gestiune.

(8) Entitatea care are obligația să întocmească situații financiare prescurtate poate întocmi situații financiare simplificate sau complete.

(9) Entitatea care are obligația să întocmească situații financiare simplificate poate întocmi situații financiare complete.

(10) Trecerea de la un set de situații financiare la altul se efectuează începînd cu următoarea perioadă de gestiune.

(11) Entitățile prevăzute la alin.(1)–(3) pot ține contabilitatea și întocmi situații financiare în baza IFRS.

[Art.5 completat prin Legea nr.302 din 30.11.2018, în vigoare 01.01.2019]

Articolul 6. Principii generale

Contabilitatea și raportarea financiară se bazează pe următoarele principii generale:

a) *continuitatea activității* – presupune că entitatea își va continua în mod normal funcționarea pe o perioadă de cel puțin 12 luni din data raportării, fără intenția sau necesitatea de a-și lichida sau reduce în mod semnificativ activitatea;

b) *contabilitatea de angajamente* – prevede recunoașterea elementelor contabile pe măsura apariției acestora, indiferent de momentul încasării/plății de numerar sau al compensării sub altă formă;

c) *permanența metodelor* – constă în aplicarea politicilor contabile în mod consecvent de la o perioadă de gestiune la următoarea;

d) *prudența* – prevede neadmiterea supraevaluării activelor și a veniturilor și/sau a subevaluării datoriilor și a cheltuielilor;

e) *intangibilitatea* – presupune că totalul bilanțului la începutul perioadei de gestiune curente trebuie să corespundă cu totalul bilanțului la sfârșitul perioadei de gestiune precedente;

f) *separarea patrimoniului și datoriilor* – prevede prezentarea în situațiile financiare doar a informațiilor despre patrimoniul și datoriile entității, care trebuie contabilizate separat de patrimoniul și datoriile proprietarilor și ale altor entități;

g) *necompensarea* – prevede contabilizarea și prezentarea distinctă în situațiile financiare a activelor și datoriilor, a veniturilor și cheltuielilor. Compensarea reciprocă a activelor și datoriilor sau a veniturilor și cheltuielilor nu se admite, cu excepția cazurilor prevăzute de prezenta lege și de standardele de contabilitate;

h) *prioritatea conținutului asupra formei* – presupune că informațiile prezentate în situațiile financiare trebuie să reflecte mai curînd esența și conținutul faptelor economice, decît forma juridică a acestora;

i) *evaluarea la cost de intrare* – prevede că elementele contabile prezentate în situațiile financiare sînt evaluate la cost de achiziție sau la cost de producție, cu excepția cazurilor prevăzute de standardele de contabilitate;

j) *importanța relativă* – prevede că nu este necesară îndeplinirea cerințelor privind recunoașterea și evaluarea elementelor contabile, privind prezentarea, publicarea și consolidarea informațiilor aferente acestora atunci cînd efectele îndeplinirii cerințelor respective sînt nesemnificative.

Articolul 7. Limba și moneda în care se ține contabilitatea

(1) Contabilitatea se ține în limba română și în monedă națională.

(2) Contabilitatea faptelor economice efectuate în valută străină se ține atît în monedă națională, cît și în valută străină, în conformitate cu standardele de contabilitate.

Capitolul II REGLEMENTAREA ÎN DOMENIUL CONTABILITĂȚII ȘI RAPORTĂRII FINANCIARE

Articolul 8. Organele de reglementare în domeniul contabilității și raportării financiare și competența acestora

(1) Ministerul Finanțelor:

a) este responsabil de acceptarea IFRS, publicarea lor în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și de plasarea acestora pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor. IFRS se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova periodic, în dependență de volumul actualizărilor efectuate. IFRS și actualizările aferente se plasează pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor în termen de o lună de la data recepționării acestora de la Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate;

b) este responsabil de elaborarea, aprobarea, publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și plasarea pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor a:

– Standardelor Naționale de Contabilitate;

– indicațiilor metodice, regulamentelor, instrucțiunilor și altor acte normative din domeniul contabilității și raportării financiare;

– Planului general de conturi contabile;

– formularelor de documente primare și instrucțiunilor privind completarea acestora;

c) reprezintă Republica Moldova în organizațiile internaționale din domeniul contabilității și raportării financiare;

d) creează grupuri de lucru pentru elaborarea și actualizarea actelor normative prevăzute la lit.b);

e) acordă asistență metodologică în domeniul contabilității și raportării financiare;

f) poate delega elaborarea proiectelor actelor normative în domeniul contabilității și raportării financiare unui organ/instituții/asociații din domeniul respectiv.

(2) Sursele de finanțare a grupurilor de lucru pentru elaborarea și actualizarea actelor normative prevăzute la alin.(1) lit.b) sînt prevăzute distinct în bugetul Ministerului Finanțelor.

(3) Comisia Națională a Pieței Financiare, organele centrale de specialitate pot elabora, în conformitate cu standardele de contabilitate și cu alte acte normative, reglementări contabile specifice anumitor ramuri, domenii/sectoare de activitate, cu aprobarea acestora de către Ministerul Finanțelor.

(4) Biroul Național de Statistică:

a) colectează, stochează și generalizează situațiile financiare, raportul conducerii și raportul auditorului;

b) gestionează Depozitarul public al situațiilor financiare;

c) asigură protecția și securitatea datelor din Depozitarul public al situațiilor financiare, ca parte componentă a resurselor informaționale de stat;

d) asigură, prin intermediul Depozitarului public al situațiilor financiare, entităților condițiile necesare pentru prezentarea, în regim on-line sau pe suport de hîrtie, a situațiilor financiare, a raportului conducerii și a raportului auditorului;

e) verifică respectarea formei, plenitudinii și termenelor de prezentare a situațiilor financiare, raportului conducerii și raportului auditorului;

f) publică, prin intermediul Depozitarului public al situațiilor financiare, situațiile financiare, raporul conducerii și raportul auditorului;

g) asigură prezentarea informațiilor generalizate din situațiile financiare utilizatorilor;

h) poate delega organelor centrale de specialitate și altor autorități publice funcția de colectare și verificare a formei, plenitudinii și termenelor de prezentare a situațiilor financiare ale entităților din anumite ramuri, domenii/sectoare de activitate.

Articolul 9. Consiliul de contabilitate și raportare financiară

(1) Consiliul de contabilitate și raportare financiară este instituit pe lîngă Ministerul Finanțelor pentru dezvoltarea continuă și asigurarea perfecționării contabilității și raportării financiare.

(2) Consiliul de contabilitate și raportare financiară este constituit din reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a Moldovei, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Biroului Național de Statistică, asociațiilor mediului de afaceri și celor profesionale, mediului academic din domeniul contabilității.

(3) Regulamentul de activitate și componența nominală a Consiliului de contabilitate și raportare financiară se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

(4) Sursele de finanțare a Consiliului de contabilitate și raportare financiară sînt prevăzute distinct în bugetul Ministerului Finanțelor.

Capitolul III **ORGANIZAREA CONTABILITĂȚII**

Articolul 10. Ciclul contabil

(1) Ciclul contabil al entității cuprinde:

- a) documentarea faptelor economice;
- b) recunoașterea și evaluarea elementelor contabile;
- c) reflectarea informațiilor în conturile contabile;
- d) întocmirea registrelor contabile;
- e) inventarierea;
- f) întocmirea situațiilor financiare.

(2) Pentru entitățile care țin contabilitatea în partidă simplă, prevederile alin.(1) lit.c) și f) nu sînt obligatorii.

Articolul 11. Documentele primare

(1) Faptele economice se contabilizează în temeiul documentelor primare.

(2) Deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate sînt interzise.

(3) Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării (producerii) faptelor economice, iar dacă acest lucru este imposibil – nemijlocit după efectuarea (producerea) faptelor respective.

(4) Entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare aprobate de Ministerul Finanțelor și alte autorități publice sau poate elabora și utiliza formulare de documente primare, aprobate de conducerea acesteia, cu respectarea prevederilor alin.(7) și (8).

(5) Documentele primare întocmite atît pe suport de hîrtie, cît și în formă electronică au aceeași putere juridică.

(6) În cazul întocmirii documentului primar în formă electronică, la solicitarea utilizatorului, entitatea este obligată să îi ofere copia documentului respectiv pe suport de hîrtie.

(7) Documentele primare conțin următoarele elemente obligatorii:

- a) denumirea și numărul documentului;
- b) data întocmirii documentului;
- c) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al entității din numele căreia este întocmit documentul;
- d) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al destinatarului documentului, iar pentru persoanele fizice – IDNP (codul personal);
- e) conținutul faptelor economice;
- f) etaloanele cantitative și valorice în care sînt exprimate faptele economice;
- g) funcțiile, numele, prenumele și semnăturile persoanelor responsabile de efectuarea (producerea) faptelor economice.

(7¹) În cazurile stabilite de către Ministerul Finanțelor, etaloanele valorice în care sînt exprimate faptele economice în documentele primare nu constituie element obligatoriu.

(8) Suplimentar elementelor prevăzute la alin.(7), documentele primare pot conține și alte elemente, în funcție de prevederile actelor normative și necesitățile informaționale ale entității.

(9) În cazul în care documentele primare, cu excepția documentelor primare cu regim special, sînt întocmite în formă electronică, semnătura nu constituie un element obligatoriu. În astfel de cazuri, modalitatea de identificare a persoanelor care au inițiat, dispus și/sau aprobat efectuarea faptelor economice respective se stabilește prin proceduri interne.

(10) La întocmirea documentelor primare pentru persoanele fizice cetățeni, prevederile alin.(7) lit.d) nu sînt obligatorii.

(11) Documentele primare primite din străinătate și întocmite în altă limbă decît română, engleză sau rusă sînt traduse în limba română.

(12) Persoanele care întocmesc și/sau semnează documentele primare, precum și cele care le înregistrează în contabilitate poartă răspundere în conformitate cu art.34.

(13) Documentele de casă, de plată și cele privind decontările pot fi semnate unilateral, de către conducătorul entității, ori de două persoane cu drept de semnătură, prima semnătură aparținînd conducătorului sau altei persoane împuternicite, iar a doua – contabilului-șef sau altei persoane împuternicite.

(14) Efectuarea corectărilor în documentele primare care justifică operațiunile de casă și de plată este interzisă.

(15) Documentele primare, cu excepția celor prevăzute la alin.(14), pot fi corectate, cu indicarea datei efectuării corectării, numelui, prenumelui contabilului-șef și/sau ale persoanei responsabile și cu aplicarea semnăturii.

(16) Contabilului-șef sau altei persoane împuternicite li se interzice să primească spre executare documente privind faptele economice ce contravin legislației în vigoare, informînd în scris despre documentele și faptele respective conducătorul entității. Astfel de documente se primesc spre executare numai după emiterea indicațiilor în scris ale conducătorului entității, căruia îi revine răspunderea pentru acestea.

[Art.11 completat prin Legea nr.302 din 30.11.2018, în vigoare 01.01.2019]

Articolul 12. Documente primare cu regim special

(1) Documentele primare cu regim special se întocmesc conform formularelor tipizate și se utilizează în cazul:

a) înstrăinării activelor cu transmiterea dreptului de proprietate, cu excepția valorilor mobiliare;

b) prestării serviciilor, cu excepția serviciilor financiare prestate de către instituțiile financiare, organizațiile de microfinanțare, asociațiile de economii și împrumut;

c) transportării activelor în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate;

d) achiziționării activelor și serviciilor de locațiune de la furnizori cetățeni;

e) transmiterii activelor în leasing, arendă, locațiune sau cu drept de uzufruct.

(2) Modul privind editarea, eliberarea, procurarea, păstrarea, evidența și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special, precum și nomenclatorul acestora se stabilesc de către Guvern.

(3) Pentru operațiunile prevăzute la alin.(1) care au caracter internațional, drept documente primare pot servi documentele aplicate în practica internațională sau cele prevăzute de contract.

Articolul 13. Recunoașterea și evaluarea elementelor contabile

Recunoașterea și evaluarea elementelor contabile se efectuează în conformitate cu prevederile standardelor de contabilitate și ale altor acte normative elaborate conform art.8 alin.(1) lit.b).

Articolul 14. Conturile contabile

(1) Entitatea care ține contabilitatea în partidă dublă este obligată să aplice conturile contabile.

(2) Nomenclatorul, caracteristica și modul de aplicare a conturilor contabile pentru entitățile care aplică SNC sînt stabilite în Planul general de conturi contabile. În baza Planului general de conturi contabile, entitatea poate elabora planul de conturi de lucru.

Articolul 15. Registrele contabile

(1) Datele din documentele primare se înregistrează, se acumulează și se prelucrează în registre contabile, întocmite pe suport de hîrtie sau în formă electronică.

(2) Nomenclatorul registrelor contabile și structura acestora se stabilesc de către fiecare entitate de sine stătător, pornind de la necesitățile informaționale proprii, cu respectarea prevederilor alin.(3).

(3) Registrul contabil conține următoarele elemente obligatorii:

- a) denumirea registrului;
- b) denumirea entității care ține registrul;
- c) data începerii și încetării ținerii registrului și/sau perioada pentru care se întocmește acesta;
- d) data efectuării faptelor economice, ordonate cronologic și/sau sistematic;
- e) etaloanele de evidență a faptelor economice;
- f) funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei responsabile de ținerea registrului.

(4) În cazul în care registrele contabile sînt ținute în formă electronică, semnătura nu constituie un element obligatoriu. În astfel de cazuri, modalitatea de identificare a persoanelor care au inițiat, dispus și/sau aprobat introducerea informației în registrul respectiv se stabilește prin proceduri interne.

(5) Corectările în registrele contabile se confirmă prin semnătura persoanei care le efectuează, cu indicarea datei efectuării acestora.

Articolul 16. Inventarierea

(1) Entitatea este obligată să efectueze inventarierea generală a activelor, capitalului propriu și datoriilor în modul stabilit de Regulamentul privind inventarierea, elaborat și aprobat de către Ministerul Finanțelor.

(2) Regulile specifice de efectuare a inventarierii în anumite ramuri, domenii/sectoare de activitate se elaborează de organele centrale de specialitate, acestea coordonîndu-se cu Ministerul Finanțelor.

Articolul 17. Păstrarea documentelor contabile

(1) Entitatea este obligată să păstreze documentele contabile care cuprind documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și alte documente aferente organizării și ținerii contabilității. Documentele contabile sînt sistematizate și păstrate conform regulilor și termenelor stabilite de Organul de stat pentru supravegherea și administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova.

(2) Documentele contabile se păstrează de către entitate pe suport de hîrtie sau în formă electronică. Documentele contabile se pot păstra pe suporturi tehnice în cazul în care contabilitatea este ținută cu utilizarea sistemelor informatice proprii, cu condiția ca acestea să poată fi accesate în orice moment, în funcție de necesitățile entității sau la cererea organelor abilitate de legislație.

(3) La păstrarea documentelor contabile, entitatea este obligată să asigure protejarea acestora de modificări neautorizate.

(4) În cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile, entitatea este obligată să le restabilească în termen de 3 luni de la data constatării faptului respectiv.

(5) În caz de încetare a activității entității, documentele contabile se transmit către arhivele de stat conform regulilor prevăzute de Organul de stat pentru supravegherea și administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova.

Articolul 18. Obligațiile și drepturile entității privind ținerea contabilității și raportarea financiară

(1) Entitatea are obligația de a ține contabilitatea și de a întocmi situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art.8 alin.(1) lit.b).

(2) Răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine:

a) conducătorului, administratorului – pentru entitățile indicate la art.2 lit.a), c) și d);

b) conducătorului, directorului – pentru entitățile indicate la art.2 lit.b);

c) fondatorului – pentru entitățile indicate la art.2 lit.e);

d) persoanei fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției (notar, avocat, executor judecătoresc, mediator, administrator autorizat) – pentru entitățile indicate la art.2 lit.f).

(3) Persoanele indicate la alin.(2) sînt obligate:

a) să asigure organizarea și ținerea contabilității în mod continuu din data înregistrării de stat a entității pînă la data lichidării acesteia;

b) să asigure elaborarea, aprobarea și aplicarea politicilor contabile în conformitate cu standardele de contabilitate și alte acte normative elaborate în conformitate cu art.8 alin.(1) lit.b);

c) să asigure elaborarea și aprobarea:

– planului de conturi contabile de lucru al entității, după caz;

– procedeele interne privind contabilitatea de gestiune;

– formularelor documentelor primare și a registrelor contabile;

– regulilor privind circulația documentelor și tehnologia de prelucrare a informației contabile;

d) să asigure întocmirea completă și corectă, precum și integritatea și păstrarea documentelor contabile;

- e) să organizeze sistemul de control intern;
- f) să asigure documentarea faptelor economice și reflectarea acestora în contabilitate;
- g) să asigure respectarea actelor normative prevăzute la art.8 alin.(1);
- h) să asigure întocmirea, prezentarea și publicarea, după caz, a situațiilor financiare în conformitate cu prezenta lege, standardele de contabilitate și alte acte normative prevăzute la art.8 alin.(1).

(4) Persoanele indicate la alin.(2) sînt în drept:

- a) să numească și să elibereze din funcție contabilul-șef sau altă persoana împuternicită de organizarea și conducerea contabilității;
- b) să transmită ținerea contabilității altei entități în bază contractuală;
- c) să stabilească modul de ținere a contabilității conform prevederilor art.5;
- d) să stabilească reguli interne privind documentarea faptelor economice.

(5) Entitatea este în drept să instituie o subdiviziune (serviciu) de contabilitate.

(6) Contabilul-șef sau altă persoana împuternicită de organizarea și conducerea contabilității entității, cu excepția entității de interes public, trebuie să dețină diplomă de studii superioare în domeniul economiei sau de studii profesionale tehnice postsecundare în domeniul economiei.

(7) Contabilul-șef sau altă persoana împuternicită de organizarea și conducerea contabilității entității de interes public trebuie să dețină diplomă de studii superioare în domeniul economiei. Legislația aferentă domeniilor specifice de activitate poate prevedea cerințe suplimentare față de contabilul-șef al entităților de interes public.

(8) Pentru entitățile care țin contabilitatea în partidă simplă, contabilitatea poate fi ținută nemijlocit de persoanele indicate la alin.(2) lit.c) și d).

(9) După aprobarea situațiilor financiare anuale, entitatea înregistrează în contabilitate repartizarea profitului anual după destinații, conform hotărîrii adunării generale sau a altui organ împuternicit.

(10) Entitatea acoperă pierderea contabilă reportată din contul profitului net aferent perioadei de gestiune curentă și celei precedente, al rezervelor, capitalului social, al contribuțiilor suplimentare ale proprietarilor (asociaților, acționarilor, fondatorilor, membrilor) potrivit hotărîrii adunării generale a acestora, iar pentru întreprinderile de stat și cele municipale – pierderea respectivă este acoperită de organele centrale de specialitate, de autoritățile administrației publice locale.

Articolul 19. Accesul la documentele contabile

- (1) Documentele contabile prevăzute la art.17 alin.(1) sînt proprietate a entității.
- (2) Entitatea prezintă documentele contabile, la cererea organelor abilitate de legislație, pe suport de hîrtie sau în formă electronică.
- (3) Proprietarii entității au acces liber la informațiile din documentele contabile la sediul entității.

Capitolul IV SITUAȚIILE FINANCIARE INDIVIDUALE

Articolul 20. Dispoziții generale

(1) Situațiile financiare se întocmesc cu claritate, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale standardelor de contabilitate, oferind o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a altor informații aferente activității entității.

(2) Informațiile din situațiile financiare trebuie să corespundă caracteristicilor calitative fundamentale și celor amplificatoare.

(3) Caracteristicile calitative fundamentale sînt:

a) *relevanța* – prevede că informațiile trebuie să fie importante pentru utilizatori și să-i ajute să evalueze evenimentele trecute, prezente sau viitoare, să confirme sau să corecteze evaluările anterioare ale acestora;

b) *reprezentarea exactă* – prevede că informațiile prezentate în situațiile financiare trebuie să fie complete, imparțiale și fără erori.

(4) Caracteristicile calitative amplificatoare sînt:

a) *comparabilitatea* – presupune că situațiile financiare trebuie să conțină informații comparative, aferente perioadei precedente, pentru toate elementele contabile raportate ale perioadei de gestiune curente, dacă standardele de contabilitate nu prevăd altfel;

b) *verificabilitatea* – constă în asigurarea posibilității utilizatorilor de a verifica direct sau indirect informațiile din situațiile financiare;

c) *oportunitatea* – presupune că informațiile sînt disponibile utilizatorilor într-un timp util pentru a le influența deciziile;

d) *inteligibilitatea* – prevede că informațiile trebuie clasificate, caracterizate și prezentate în mod clar și concis.

(5) Situațiile financiare includ indicatorii privind activitatea tuturor filialelor, reprezentanțelor și a subdiviziunilor interne ale entității.

(6) Situațiile financiare reflectă valoarea elementelor contabile pentru perioada de gestiune curentă și cea precedentă. Dacă această valoare nu este comparabilă, datele perioadei precedente se ajustează. Lipsa comparabilității și toate ajustările se reflectă în nota explicativă.

(7) În cazuri excepționale, dacă aplicarea unei prevederi din prezenta lege ori din standardele de contabilitate contravine prevederilor alin.(1), se recurge la derogare de la prevederea respectivă pentru oferirea unei imagini fidele în sensul alin.(1). Toate derogările, motivele și efectele acestora asupra pozițiilor financiare, performanței financiare și asupra altor informații aferente activității entității se reflectă în nota explicativă.

(8) Entitatea care întocmește situații financiare prescurtate nu este în drept să aplice derogarea prevăzută la alin.(7).

Articolul 21. Conținutul situațiilor financiare individuale

(1) În funcție de categoria entității și necesitățile informaționale ale acesteia, entitatea care aplică SNC întocmește și prezintă anual unul dintre următoarele seturi de rapoarte:

a) situații financiare prescurtate;

b) situații financiare simplificate;

c) situații financiare complete.

(2) Situațiile financiare prescurtate includ:

a) bilanțul prescurtat;

b) situația de profit și pierdere prescurtată;

c) nota explicativă.

(3) Situațiile financiare simplificate includ:

- a) bilanțul;
- b) situația de profit și pierdere;
- c) nota explicativă.

(4) Situațiile financiare complete includ:

- a) bilanțul;
- b) situația de profit și pierdere;
- c) situația modificărilor capitalului propriu;
- d) situația fluxurilor de numerar;
- e) nota explicativă.

(5) Formatul și modul de întocmire a situațiilor financiare prescurtate, simplificate și complete sînt reglementate de SNC.

(6) Entitățile de interes public și alte entități care aplică IFRS întocmesc situații financiare conform standardelor respective.

(7) Pentru prima perioadă de gestiune, entitățile nou-create, cu excepția entităților de interes public, pot întocmi situațiile financiare prevăzute la alin.(2), (3) sau (4) în funcție de necesitățile informaționale proprii. Pentru următoarea perioadă de gestiune, entitatea întocmește situații financiare în funcție de criteriile prevăzute la art.4, determinate în perioada de gestiune precedentă, și conform prevederilor art.5.

Articolul 22. Nota explicativă la situațiile financiare individuale

(1) La întocmirea notei explicative la situațiile financiare individuale se respectă ordinea în care sînt prezentate elementele contabile în bilanț și în situația de profit și pierdere.

(2) Nota explicativă conține informații suplimentare care nu sînt incluse în situațiile financiare. Volumul, structura și forma de prezentare a notei explicative se stabilesc de entitate de sine stătător, în funcție de categoria acesteia, de dimensiunea, forma juridică de organizare, domeniul/profilul de activitate al acesteia, de necesitățile informaționale proprii și de cerințele prezentei legi.

(3) Pe lîngă celelalte informații prevăzute de prezenta lege, nota explicativă conține, în mod obligatoriu, informații privind:

- a) politicile contabile adoptate;
- b) în cazul evaluării ulterioare a activelor imobilizate conform modelului reevaluării:
 - valoarea reevaluată pe fiecare categorie de imobilizări la începutul și sfîrșitul perioadei de gestiune;
 - modificarea diferențelor din reevaluare pe parcursul perioadei de gestiune, cu explicarea tratamentului fiscal al acestora; și
 - valoarea contabilă, în cazul în care imobilizările nu ar fi fost reevaluate;
- c) în cazul evaluării ulterioare la valoarea justă a instrumentelor financiare și altor categorii de active:
 - metodele folosite la determinarea valorii juste și informațiile care au stat la baza aplicării acestora;
 - valoarea justă pe fiecare categorie la începutul și sfîrșitul perioadei de gestiune și modificările diferențelor de valoare provenite din ajustările valorii juste decontate la cheltuielile sau veniturile perioadei de gestiune;

– tipul și natura instrumentelor financiare derivate, inclusiv termenele și condițiile semnificative care afectează valoarea, calendarul și certitudinea fluxurilor de numerar viitoare;

– mișcarea rezervelor de valoare justă pe parcursul perioadei de gestiune;

d) valoarea totală a angajamentelor financiare, a garanțiilor sau activelor și datoriiilor contingente neincluse în bilanț, indicându-se natura și forma oricărei garanții care a fost acordată; angajamentele privind pensiile și cele către entitățile afiliate sau asociate sînt prezentate separat;

e) sumele avansurilor și împrumuturilor acordate membrilor consiliului, ai organului executiv și ai celui de supraveghere, cu indicarea ratelor dobînzii, condițiilor principale de acordare a acestora, sumelor rambursate, precum și a angajamentelor asumate în numele lor sub garanții de orice fel;

f) cuantumul și natura elementelor individuale de venituri sau de cheltuieli care au o mărime sau o incidență neordinară;

g) sumele datoriiilor cu un termen de achitare mai mare de 5 ani și valoarea totală a datoriiilor acoperite cu garanții, cu indicarea naturii și formei garanțiilor;

h) răscumpărarea părților sociale și a acțiunilor proprii, în cazul în care entitatea nu întocmește raportul conducerii;

i) elementele individuale de active sau datorii care au legătură cu mai mult de un element din structura bilanțului, dacă nu sînt prezentate distinct în bilanț;

j) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune.

(4) Suplimentar la informațiile prevăzute la alin.(3), nota explicativă a entității mijlocii, a entității mari și a entității de interes public conține, în mod obligatoriu, informații privind:

a) imobilizările necorporale și corporale:

– costul de intrare sau, dacă a fost aplicată evaluarea ulterioară la valoarea justă sau valoarea reevaluată, valoarea justă sau valoarea reevaluată la începutul și la sfîrșitul perioadei de gestiune;

– majorările, diminuările și transferurile în cursul perioadei de gestiune;

– amortizarea acumulată, pierderile acumulate din depreciere și diferențele din reevaluare la începutul și la sfîrșitul perioadei de gestiune, precum și modificările acestora în cursul perioadei de gestiune;

– costurile îndatorării capitalizate în perioada de gestiune;

– costurile ulterioare capitalizate în perioada de gestiune;

b) instrumentele financiare, în cazul în care sînt evaluate la cost:

– valoarea justă, dacă această valoare poate fi determinată, pentru fiecare clasă de instrumente financiare derivate și natura lor;

– valoarea contabilă și valoarea justă a instrumentelor financiare, din clasa activelor imobilizate, înregistrate la o valoare mai mare decît valoarea lor justă și motivele pentru care nu a fost redusă valoarea contabilă;

c) sumele retribuțiilor acordate pe parcursul perioadei de gestiune membrilor consiliului, ai organului executiv și ai celui de supraveghere și alte angajamente apărute sau asumate în legătură cu pensiile actualilor sau ale foștilor membri ai organelor respective, pe categorii;

d) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune, repartizat pe categorii, și cheltuielile cu personalul, aferente perioadei de gestiune, dacă acestea nu sînt prezentate separat în situația de profit și pierdere;

e) soldurile și modificarea activelor și datoriilor privind impozitul pe venit amânat, în cazul aplicării metodei impozitului amânat;

f) denumirile și adresele entităților în care este deținut un interes de participare, indicându-se cota în capitalul social, mărimea capitalului social și a rezervelor, precum și profitul (pierderea) entității respective pentru ultima perioadă de gestiune pentru care au fost aprobate situațiile financiare;

g) numărul și valoarea nominală ale acțiunilor subscrise în cursul perioadei de gestiune;

h) dacă există diferite categorii de acțiuni, numărul și valoarea nominală ale acțiunilor din fiecare categorie;

i) tipurile de instrumente financiare deținute, cu indicarea numărului acestora și a drepturilor pe care le conferă;

j) denumirile și adresele tuturor entităților, înregistrate în conformitate cu legislația civilă, la care entitatea este asociată, care răspund pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul lor, exceptând bunurile care, conform legii, nu pot fi urmărite;

k) denumirea și adresa entității care întocmește situațiile financiare consolidate pentru cel mai mare grup din care entitatea face parte în calitate de entitate-fiică, după caz;

l) denumirea și adresa entității care întocmește situațiile financiare consolidate pentru cel mai mic grup din care entitatea face parte în calitate de entitate-fiică și care este inclus în grupul prevăzut la lit.k), după caz;

m) propunerea de repartizare a profitului (de acoperire a pierderii) sau privind repartizarea profitului (acoperirea pierderii), după caz;

n) natura și scopul comercial ale angajamentelor entității care nu sînt incluse în bilanț, precum și impactul financiar al angajamentelor respective asupra entității, cu condiția că riscurile sau beneficiile care decurg să fie semnificative;

o) natura și efectele financiare ale evenimentelor semnificative ulterioare datei de raportare și care nu sînt reflectate în bilanț și în situația de profit și pierdere;

p) tranzacțiile cu entitățile afiliate, inclusiv suma, natura relației și alte informații relevante.

(5) Suplimentar la informațiile prevăzute la alin.(3) și (4), nota explicativă a entității mari și a entității de interes public conține, în mod obligatoriu, informații privind:

a) venitul din vânzări, prezentat pe segmente de activitate și pe zone geografice, stabilite conform standardelor de contabilitate aplicabile;

b) totalul onorariilor achitate entităților de audit pentru auditul situațiilor financiare și totalul onorariilor percepute de către entitățile respective pentru alte servicii decît cele de audit, inclusiv pe tipuri de servicii.

Articolul 23. Raportul conducerii

(1) Entitățile mijlocii, entitățile mari și entitățile de interes public întocmesc și prezintă anual, împreună cu situațiile financiare, raportul conducerii.

(2) Raportul conducerii conține o prezentare fidelă a poziției entității, a dezvoltării și a performanței activităților acesteia și prezintă o analiză corelată cu dimensiunea și complexitatea activităților desfășurate.

(3) Raportul conducerii include, cel puțin, informații privind:

a) indicatorii financiari de performanță;

- b) indicatori nefinanciari de performanță, relevanți pentru activitatea entității;
- c) perspectivele de dezvoltare ale entității;
- d) activitățile din domeniul cercetării și dezvoltării;
- e) răscumpărarea părților sociale și a acțiunilor proprii;
- f) filialele entității;
- g) principalele riscuri și incertitudini cu care se confruntă entitatea;
- h) protecția mediului și oportunitățile profesionale ale angajaților;
- i) în cazul în care utilizarea instrumentelor financiare este semnificativă pentru evaluarea poziției și a performanței financiare:
 - obiectivele și politicile în gestiunea riscului financiar pentru fiecare tip major de tranzacție prognozată pentru care se utilizează metode de acoperire împotriva riscurilor;
 - gradul de expunere a entității la riscul de preț, riscul de credit, riscul de lichiditate și la riscul fluxului de numerar.

(4) Raportul conducerii conține, după caz, referiri și explicații suplimentare la informațiile prezentate conform prevederilor alin.(3) lit.a) și b) și sumele prezentate în situațiile financiare.

(5) Entitatea de interes public care corespunde criteriilor stabilite pentru entitățile mari și al cărei număr mediu al salariaților în perioada de gestiune este mai mare de 500 este obligată să includă în raportul conducerii o declarație nefinanciară.

(6) Declarația nefinanciară include informații privind aspectele de mediu, cele sociale și de personal, privind respectarea drepturilor omului și combaterea corupției și cuprinde, prin prisma acestora:

- a) descrierea succintă a modelului de afaceri al entității;
- b) descrierea politicilor adoptate și a procedurilor aplicate, precum și rezultatele obținute de entitate;
- c) principalele riscuri și modul în care acestea sînt gestionate.

(7) Dacă entitatea nu aplică politici privind aspectele de mediu, cele sociale și de personal, privind respectarea drepturilor omului și combaterea corupției, declarația nefinanciară oferă o explicație clară și motivată în acest sens.

(8) Raportul conducerii entității de interes public ale cărei valori mobiliare sînt admise la tranzacționare pe o piață reglementată cuprinde un capitol privind guvernanta corporativă, care trebuie să conțină informații privind:

- a) codul de guvernanta corporativă aplicat de entitate, cu referință la sursa publicării;
- b) gradul de conformare a entității prevederilor din codul de guvernanta corporativă prevăzut la lit.a), iar în cazul în care se abate – explicația privind părțile din cod pe care nu le aplică și motivele neaplicării;
- c) sistemele de control intern și de gestiune a riscurilor entității, în raport cu procesul de raportare financiară;
- d) cotele semnificative de participare în capitalul social, directe sau indirecte;
- e) deținătorii și beneficiarii efectivi ai oricărei valori mobiliare care conferă drepturi speciale de control și descrierea drepturilor respective;
- f) toate restricțiile cu privire la dreptul de vot, precum limitarea dreptului de vot deținătorilor unei anumite cote din capitalul social sau ai unui anumit număr de voturi; termenele impuse pentru exercitarea dreptului de vot sau sistemele în care, cu cooperarea entității, drepturile financiare atașate valorilor mobiliare sînt separate de deținerea acestora;

g) prevederile legislației cu privire la numirea și înlocuirea membrilor consiliului, ai organului executiv, precum și privind modificarea statutului entității;

h) competențele consiliului și ale organului executiv cu privire la emiterea și răscumpărarea valorilor mobiliare;

i) împuternicirile și drepturile organelor de conducere, ale acționarilor, ale altor deținători ai valorilor mobiliare ale entității și modalitățile de exercitare a acestora;

j) structura, modul de funcționare și componența organelor de conducere și ale comitetelor entității.

(9) Entitatea mare și entitatea de interes public, care sînt entități din industria extractivă sau din domeniul exploatarei forestiere, includ în raportul conducerii un capitol separat privind plățile către stat, care cuprinde suma achitată, în numerar sau în natură, sub formă de taxe pentru resursele naturale, impozitul pe venit, redevențele, dividendele, taxele pentru licență, dacă cel puțin una din plățile respective depășește suma de 1700000 de lei în perioada de gestiune. Informațiile privind plățile către stat includ:

a) suma totală a plăților, inclusiv pe tipuri, efectuate către stat;

b) plățile în natură către stat, prezentate în expresie cantitativă și valorică, cu justificarea modului de determinare a valorii respective.

Articolul 24. Perioada de gestiune

(1) Perioada de gestiune pentru toate entitățile care întocmesc și prezintă situații financiare este anul calendaristic, care cuprinde perioada de la 1 ianuarie pînă la 31 decembrie, cu excepția:

a) cazurilor de reorganizare și de lichidare a entităților;

b) entităților care aplică altă perioadă de gestiune ce coincide cu perioada de raportare financiară a entității-mamă;

c) entităților pentru care Ministerul Finanțelor, în funcție de particularitățile activității acestora, stabilește o perioadă de gestiune care nu coincide cu anul calendaristic;

d) entităților nou-create pentru care prima perioadă de gestiune cuprinde perioada de la data înregistrării de stat pînă la data de 31 decembrie a aceluiași an calendaristic sau ultima zi a perioadei de gestiune.

(2) Data întocmirii situațiilor financiare este ultima zi calendaristică a perioadei de gestiune, cu excepția cazurilor de reorganizare și de lichidare a entității.

Articolul 25. Cerințe specifice privind raportarea financiară în cazul reorganizării entității

(1) Ultima perioadă de gestiune pentru entitatea reorganizată este perioada începînd cu prima zi a perioadei de gestiune sau cu data de 1 ianuarie a anului în care a fost efectuată înregistrarea de stat a entităților nou-create și terminînd cu data înregistrării respective.

(2) La reorganizarea entității prin absorbție, ultima perioadă de gestiune pentru entitatea absorbită este perioada începînd cu prima zi a perioadei de gestiune sau cu data de 1 ianuarie a anului în care în Registrul de stat al persoanelor juridice a fost efectuată înscrierea privind încetarea activității entității absorbite și terminînd cu data înscrierii respective.

(3) Entitatea reorganizată prin contopire, divizare sau transformare întocmește ultimele situații financiare la data care precede data înregistrării de stat a entităților nou-

create (data efectuării în Registrul de stat al persoanelor juridice a înscrierii despre încetarea activității entității contopite, divizate sau transformate).

(4) Ultimele situații financiare includ datele despre faptele economice care au avut loc în perioada de la data aprobării bilanțului de repartitie sau a actului de transmitere pînă la data înregistrării de stat a entităților nou-create (data efectuării în Registrul de stat al persoanelor juridice a înscrierii despre încetarea activității entității contopite, divizate sau transformate).

(5) Prima perioadă de gestiune pentru entitățile nou-create ca rezultat al reorganizării este perioada de la data înregistrării de stat a acestora pînă la data de 31 decembrie a aceluiași an calendaristic sau pînă la ultima zi a perioadei de gestiune.

(6) Entitățile nou-create în urma reorganizării întocmesc primele situații financiare la data înregistrării de stat a acestora, în baza bilanțului de repartitie sau a actului de transmitere și a datelor despre faptele economice care au avut loc în perioada de la data aprobării bilanțului de repartitie sau actului de transmitere pînă la data înregistrării de stat a entităților nou-create în urma reorganizării (data efectuării în Registrul de stat al persoanelor juridice a înscrierii despre încetarea activității entității contopite, divizate sau transformate).

Articolul 26. Cerințe specifice privind raportarea financiară în cazul lichidării entității

(1) Perioada de gestiune pentru entitatea lichidată este perioada începînd cu prima zi a perioadei de gestiune sau cu data de 1 ianuarie a anului în care a fost adoptată decizia de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice și terminînd cu data înscrierii respective.

(2) Ultimele situații financiare ale entității lichidate se întocmesc de comisia de lichidare (lichidator) sau de persoana numită de instanța de judecată în cazul în care entitatea este lichidată în cadrul unui proces de insolvență.

(3) Ultimele situații financiare ale entității lichidate se întocmesc la data care precedă data radierii din Registrul de stat al persoanelor juridice.

(4) Ultimele situații financiare ale entității lichidate se întocmesc în baza bilanțului de lichidare aprobat și a datelor despre faptele economice care au avut loc în perioada de la data aprobării bilanțului de lichidare pînă la data radierii entității din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Capitolul V

SITUAȚIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

Articolul 27. Obligația întocmirii situațiilor financiare consolidate și a raportului consolidat al conducerii

(1) Suplimentar la situațiile financiare individuale, entitatea-mamă întocmește situații financiare consolidate în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale standardelor de contabilitate.

(2) Situațiile financiare consolidate se întocmesc cu respectarea dispozițiilor generale prevăzute la art.20.

(3) Suplimentar la situațiile financiare consolidate, entitatea-mamă întocmește raportul consolidat al conducerii în conformitate cu prevederile art.30.

(4) Grupurile mici și mijlocii sînt scutite de întocmirea situațiilor financiare consolidate și a raportului consolidat al conducerii, cu excepția cazului în care una dintre entitățile afiliate este entitate de interes public.

(5) Entitatea-mamă întocmește situații financiare consolidate și raportul consolidat al conducerii, indiferent de locul amplasării entităților-fiice.

(6) Entitatea-mamă este scutită de întocmirea situațiilor financiare consolidate în cazurile prevăzute de standardele de contabilitate.

Articolul 28. Conținutul situațiilor financiare consolidate

(1) Situațiile financiare consolidate prezintă poziția financiară, performanța financiară și alte informații aferente activității entităților incluse în consolidare.

(2) Conținutul, formatul și modul de întocmire a situațiilor financiare consolidate sînt stabilite în standardele de contabilitate.

(3) Entitatea-mamă întocmește situații financiare consolidate începînd cu prima perioadă de gestiune în care sînt depășite criteriile prevăzute la art.4 pentru grupul din care face parte, cu respectarea prevederilor art.27.

(4) Situațiile financiare consolidate se întocmesc, se semnează, se prezintă și se publică în același mod ca și situațiile financiare individuale ale entității-mamă, ținîndu-se cont de ajustările semnificative care decurg din caracteristicile specifice ale situațiilor financiare consolidate.

(5) Situațiile financiare consolidate se întocmesc pentru aceeași perioadă de gestiune ca și situațiile financiare individuale ale entității-mamă.

(6) Entitatea-mamă care întocmește situații financiare consolidate aplică aceleași metode de evaluare a elementelor contabile ca și pentru situațiile financiare individuale.

Articolul 29. Nota explicativă la situațiile financiare consolidate

(1) Nota explicativă la situațiile financiare consolidate include informațiile prevăzute la art.22, astfel încît să faciliteze evaluarea poziției financiare a entităților incluse în consolidare, luate în ansamblu, ținîndu-se cont de ajustările semnificative care decurg din caracteristicile specifice ale situațiilor financiare consolidate comparativ cu situațiile financiare individuale.

(2) Nota explicativă la situațiile financiare consolidate este întocmită ținîndu-se cont de următoarele aspecte:

a) la prezentarea tranzacțiilor între entitățile afiliate, nu se includ tranzacțiile între entitățile afiliate incluse în consolidare;

b) la prezentarea numărului mediu al salariaților în perioada de gestiune, se prezintă separat numărul mediu al salariaților angajați de entitățile care sînt consolidate proporțional;

c) la prezentarea indemnizațiilor, avansurilor și împrumuturilor acordate membrilor consiliului, ai organului executiv și ai organului de supraveghere, se indică doar sumele acordate de entitatea-mamă și de entitățile-fiice membrilor organelor respective ale entității-mamă.

(3) Suplimentar la informațiile prevăzute la alin.(2), nota explicativă la situațiile financiare consolidate conține informații privind:

a) denumirile și adresele entităților incluse în consolidare, cu indicarea cotei în capitalul social, deținută în entitățile respective, altele decît entitatea-mamă, de către

entitățile incluse în consolidare sau de către persoanele care acționează în nume propriu, dar în interesul acestor entități, precum și informații privind condițiile în al căror temei a fost efectuată consolidarea;

b) denumirile și adresele entităților excluse din consolidare deoarece nu corespund principiului continuității activității sau sînt scutite de consolidare conform standardelor de contabilitate;

c) denumirile și adresele entităților asociate incluse în consolidare și cota în capitalul social al acestora, deținută de entitățile incluse în consolidare sau de persoane care acționează în nume propriu, dar în interesul entităților incluse în consolidare;

d) denumirile și adresele entităților consolidate proporțional, factorii pe care se bazează conducerea comună a entităților respective, precum și cota în capitalul social al acestora, deținută de entitățile incluse în consolidare sau de persoanele care acționează în nume propriu, dar în interesul entităților incluse în consolidare;

e) denumirile și adresele entităților în care este deținut un interes de participare de către entitățile incluse în consolidare, indicîndu-se cota în capitalul social, mărimea capitalului social și a rezervelor, precum și profitul (pierderea) entităților în care este deținut interesul respectiv pentru ultima perioadă de gestiune pentru care au fost aprobate situațiile financiare.

Articolul 30. Raportul consolidat al conducerii

(1) Raportul consolidat al conducerii cuprinde informațiile prevăzute la art.23, ținîndu-se cont de ajustările semnificative care decurg din caracteristicile specifice ale unui raport consolidat al conducerii, într-un mod care să faciliteze evaluarea poziției entităților incluse în consolidare, luate în ansamblu.

(2) Raportul consolidat al conducerii este întocmit cu următoarele ajustări ale informațiilor indicate la art.23:

a) la prezentarea informațiilor privind acțiunile sau părțile sociale proprii deținute de entități, se indică numărul și valoarea nominală ale tuturor acțiunilor sau părților sociale ale entității-mamă deținute de aceasta, de entitățile-fiice ale acesteia și de persoanele care acționează în nume propriu și/sau în numele uneia dintre entitățile respective;

b) în capitolul privind guvernarea corporativă sînt descrise principalele caracteristici ale sistemelor de control intern și de gestionare a riscurilor pentru entitățile incluse în consolidare, luate în ansamblu.

(3) Entitatea de interes public care este entitate-mamă în cadrul unui grup mare în care, la sfîrșitul perioadei de gestiune, numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune este mai mare de 500 include în raportul consolidat al conducerii o declarație nefinanciară consolidată.

(4) Declarația nefinanciară consolidată conține informațiile prevăzute la art.23 alin.(6) și (7), precum și, după caz, referiri și explicații suplimentare privind sumele prezentate în situațiile financiare consolidate.

(5) Entitățile mari și entitățile de interes public care sînt entități din industria extractivă sau din domeniul exploatarei forestiere și care, în calitate de entități-mamă, au obligația întocmirii situațiilor financiare consolidate includ în raportul consolidat al conducerii un capitol separat privind plățile către stat dacă cel puțin una dintre plățile respective depășește suma de 1700000 de lei în perioada de gestiune. Informațiile privind plățile către stat includ informațiile prevăzute la art.23 alin.(9).

(6) Entitatea-mamă este considerată entitate din industria extractivă sau din domeniul exploatării forestiere dacă cel puțin una dintre entitățile-fiice are calitatea respectivă.

Capitolul VI

SEMNAREA, AUDITUL, PREZENTAREA ȘI PUBLICAREA SITUAȚIILOR FINANCIARE INDIVIDUALE ȘI CELOR CONSOLIDATE

Articolul 31. Semnarea situațiilor financiare

Situațiile financiare individuale și cele consolidate se semnează de către persoanele indicate la art.18 alin.(2) pînă la prezentarea și publicarea acestora conform prevederilor art.33.

Articolul 32. Auditul situațiilor financiare

(1) Auditului obligatoriu sînt supuse:

a) situațiile financiare individuale ale entităților mijlocii și entităților mari, ale entităților de interes public și ale altor entități, conform legislației în vigoare;

b) situațiile financiare consolidate ale grupurilor, conform prevederilor art.27.

(2) Auditul situațiilor financiare se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare cu privire la auditul situațiilor financiare.

Articolul 33. Prezentarea și publicarea situațiilor financiare

(1) Entitatea prezintă, pe suport de hîrtie sau în formă electronică, situațiile financiare individuale, raportul conducerii și raportul auditorului proprietarilor (asociaților, acționarilor, fondatorilor, membrilor) și Biroului Național de Statistică.

(2) Entitatea prezintă situațiile financiare individuale și altor autorități publice, instituții financiare și utilizatori interesați conform legislației în vigoare sau în baza acordului cu entitatea.

(3) Entitatea are obligația să prezinte situațiile financiare individuale, raportul conducerii și raportul auditorului, după caz, în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune.

(4) Data prezentării situațiilor financiare se consideră data expedierii acestora prin poșta electronică, încărcării în sistemul Depozitarului public al situațiilor financiare sau data depunerii la Biroul Național de Statistică.

(5) Situațiile financiare supuse auditului obligatoriu, raportul conducerii entităților respective și raportul auditorului se plasează pe pagina web a entității.

(6) Situațiile financiare consolidate, raportul consolidat al conducerii și raportul auditorului, după caz, se prezintă și se publică de către entitatea-mamă conform prevederilor alin.(1)–(5).

(7) Membrii consiliului, ai organului executiv și ai celui de supraveghere, în limita competențelor prevăzute de legislație și de actele de constituire, sînt obligați să se asigure că situațiile financiare individuale și raportul conducerii, situațiile financiare consolidate și raportul consolidat al conducerii sînt întocmite, prezentate și publicate în conformitate cu prezenta lege și standardele de contabilitate.

Articolul 34. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Entitățile și persoanele care încalcă prevederile prezentei legi poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională și/sau penală, conform legislației în vigoare.

Capitolul VII **DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

Articolul 35.

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 182/19 din 29 iunie 2013.

Articolul 36.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2019.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, entitatea sau grupul care aplică perioada de gestiune anul calendaristic stabilește categoria din care face parte reieșind din criteriile prevăzute la art.4 alin.(1)–(7), conform situației la data de 31 decembrie 2018.

Entitatea sau grupul care aplică o altă perioadă de gestiune decît anul calendaristic stabilește categoria din care face parte conform situației la data primei raportări, care urmează după intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, prevederile Legii contabilității nr.113/2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.27–34, art.61) se aplică doar față de autoritățile/instituțiile bugetare.

Articolul 37.

(1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) va asigura elaborarea proiectelor actelor normative necesare pentru implementarea prevederilor prezentei legi.

(2) Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare, organele centrale de specialitate își vor aduce actele normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Andrian CANDU

Nr.287. Chișinău, 15 decembrie 2017.